

Inspiraak gemeenteraadscommissie 18-10-2024

20 jaar geleden waren er plannen tot verbreding van de A20. Dit zou mooi aan de zuidkant van de snelweg kunnen gebeuren.

Waar niet aan gedacht was, was dat er woonarken in het Noorderkanaal aanwezig waren. Toen daar op gewezen werd, was de reactie: die kunnen toch wel een stukje opschuiven. Nee, dat kon niet.

Naast dat wonen een recht is en de locaties van de woonarken legaal zijn toegewezen, is het niet mogelijk zomaar een stukje op te schuiven door de aanwezigheid van nutsvoorzieningen, steigers en tuinen.

De arkenbewoners waren dus ongerust over de plannen, hebben daarom in 2005 de ZOAB (zeer ongeruste arkenbewoners) opgericht en uiteindelijk zijn de plannen niet doorgegaan.

Duidelijk werd wel dat veel beleidsmakers en politici geen weet hadden en hebben van de rechtspositie van de bewoners van arken en woonschepen.

Arken komen ook niet voor op de kaarten van de vastgoedmensen. Immers, woonarken zijn geen onroerende goederen. Dat betekent echter niet dat ze er niet zouden zijn.

Wonen op het water is een erkende woonvorm, ook in Rotterdam.

Hoe trots was men wel niet op de komst van de watervilla's in de Nassauhaven.

En wat dragen de historische (woon)schepen aan bijvoorbeeld de Oude Haven of Delfshaven wel niet bij aan de uitstraling van Rotterdam. Mogelijk dat wonen op het water wel de toekomst gaat zijn in onze lage delta.

Het waterwonen zelf is in 2022 zelfs toegevoegd aan de inventaris van immaterieel erfgoed in Nederland, als een van de verworvenheden volgens het UNESCO verdrag van 2003. Hoe mooi is dat, pal naast Unesco werelderfgoed, de Van Nellefabriek

De ZOAB was dan ook zeer verbaasd en verontrust dat in de plannen van de Van Nellekoop met geen woord gesproken wordt over de aanwezigheid van woonarken.

Het lijkt erop dat de geschiedenis van 20 jaar geleden zich aan het herhalen is.

Er wordt gesproken over kansen voor de wijken, maar over het bestaan van woonarken geen woord, terwijl deze in het hart liggen van het gebied waar het over gaat.

In het deel van het Noorderkanaal dat betrokken wordt bij de Van Nelleknoop (tussen Schie en Vroesenbrug), een stuk van zo'n 1,5 km, bevinden zich naast bruggen (Jonkerbrug, Stadhoudersviaduct, Vroesenbrug en spoorlijnen) ook een jachthaven, een werf en zo'n 50 woonarken. Totaal meer dan 900 meter van de kade is bewoond, waarvan sommige delen tweezijdig.

Zoals gezegd, in zowel de collegebrief als in de gebiedsuitwerking komt het woord woonark geen enkele keer voor.

In de notitie wordt wel gesproken over participatie van betrokkenen. Daar worden de woonarkbewoners dan blijkbaar niet mee bedoeld. Tot op heden zijn deze niet betrokken. Wel zijn we op eigen initiatief aanwezig geweest bij de informatiebijeenkomst op 17 juli van de wijkvergadering. Daar hebben wij nadrukkelijk aangegeven dat er in dit deel van het Noorderkanaal 50 woonarken liggen en dat die ook bestemd zijn. Op de kaarten in de gebiedsuitwerking van september zijn deze echter niet te vinden. Zelfs in het verslag van de gesprekken met de omgeving (7.1, blz 57) wordt de aanwezigheid van de arken genegeerd.

Ook wij realiseren ons dat er grote woningnood is, ook in Rotterdam. En los van wat wij inhoudelijk van de plannen vinden, is het hoogst onzorgvuldig om geen rekening te houden met de woonarken. Het stelselmatig negeren van de woonarken zal de uitwerking van de verdere plannen nodeloos bemoeilijken.

Het creëren van bijvoorbeeld een loopbrug of trekvlot (4.2 onderwerpen ruimtelijk raamwerk, 3.b/6.a) over het Noorderkanaal kan niet zonder dat er woonarken verdwijnen moeten. Het willen creëren van extra wandel- of fietsroutes heeft consequenties voor de huidige bewoners. Betrek deze bij de plannen.

Uiteraard juichen ook wij het bevorderen van de waterkwaliteit toe, evenals het aantrekkelijker worden of kwalitatief verbeteren van het gebied. Het willen vergroenen of verzachten van kades kan evenwel niet zomaar op de plaatsen waar arken liggen.

Vergroening hoeft ons inziens ook niet altijd met het invullen van het laatste stukje - niet bestemde openbare ruimte op de kaart - door cultuurlandschap. Juist ook de ongerepte stukjes in de periferie kennen momenteel al een grote mate van biodiversiteit., zoals direct langs de spoorzone, maar eigenlijk in de hele smalle strook tussen de A20 en het Noorderkanaal.

Veel bewoners uit de omliggende wijken weten het gebied al te vinden, helaas niet altijd met goede bedoelingen. Overlast in het fietstunneltje onder de A20 is aan de orde van de dag en bijvoorbeeld lachgascylinders of restanten van betaalde liefde zijn regelmatig op diverse plaatsen te vinden. En langsvarende recreanten in huursloepjes bieden naast vaarplezier en bedrijvigheid ook overlast en mogelijke schade aan arken.

Liever blijven we vooral genieten van bijvoorbeeld het ijsvogeltje, een uil, de beschermde dodaars, de meerkoetjes en andere waterdieren of de vossen langs de oever. We willen graag meedenken met de ontwikkeling van ons bijzondere gebied. Maar betrek ons er dan wel bij.

Namens de bewoners van het Noorderkanaal,
ZOAB Rotterdam

Laurens Klappe